

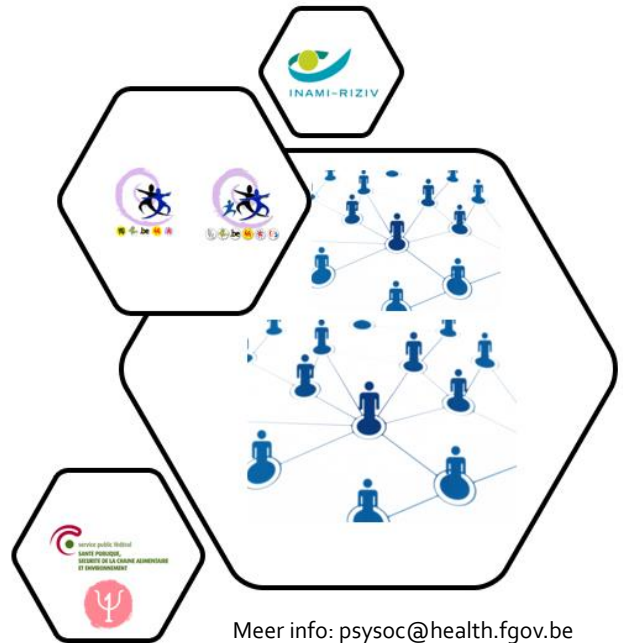
Gecoördineerde aanpak versterking psychische zorgaanbod

Infosessie Zorggraden

20 september 2021

Sarah Morsink
Expert hervormingen in de GGZ
FOD Volksgezondheid

Meer info: psysoc@health.fgov.be

1

1. CONTEXT

2

2

1. Context

Meer psychische klachten door virusuitbraak

Meer dan helft ex-coronapatiënten heeft psychische klachten: "Impact van COVID-19 op geestelijke gezondheid is enorm"

De psychische gevolgen van quarantaine en wat we daaraan kunnen doen

Quarantaine kan de verspreiding van het coronavirus afremmen, maar het heeft ook grote psychische gevolgen. Dat blijkt uit een studie die net gepubliceerd werd in medisch tijdschrift The Lancet. Mensen in quarantaine voelen zich vaak onzeker en gefrustreerd. Ze ervaren een verlies, angst en eenzaamheid, soms ook wraak en frustratie. Dit kan ertoe leiden dat ze niet kunnen doen. Wie hiervan niet wil lijden tot de sterren gaat liggen.

Protocolakkoord (02/12/2020)

« Gecoördineerde aanpak voor de versterking van het psychisch zorgaanbod in het bijzonder voor de kwetsbare doelgroepen die het meest geraakt werden door de COVID-19 pandemie »

Dit is een **volgende stap** binnen de hervormingen in de GGZ, namelijk de verdere uitbouw van het geestelijke zorgaanbod **dicht bij** de leefomgeving van de burger en in **samenwerking met de actoren** in de eerste lijn.

3

3

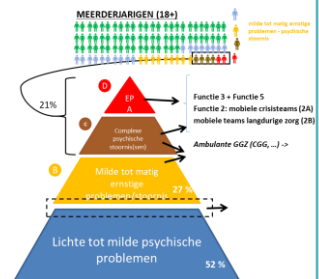
1. Context

• Transversale overeenkomstencommissie (TOC)

Om gezondheid van bevolking te bevorderen

1. Public mental health perspectief
2. Getrapt zorgaanbod & zorg op maat
3. Quadruple aim
4. Multidisciplinaire en intersectorale samenwerking dichtbij burger

- > Kosten-effectief aanbod
- > Aandacht voor vroegdetectie en -interventie
- > Bereiken van kwetsbare doelgroepen
- > Ontstaans- en transitieleeftijd
- > Ontwikkelen van kwaliteitscultuur

4

4

1. Context

Hervormingen in GGZ (°2009)

Culturele r/evolutie

- o Bio-psycho-sociaal en contextueel model
- o Participatie van zorggebruiker en naasten
- o Gemeenschapsgericht & geïntegreerd
- o Netwerken GGZ
 - o Samenwerkingsvormen tussen middelen en structuren
 - o Zorgkwaliteit en –continuïteit optimaliseren
- o Netwerkcoördinator
 - o Neemt kennis van bestaande middelen
 - o Ontmoet verantwoordelijken
 - o Facilitator in netwerkvorming

5

5

1. Context

Project financiering eerstelijnspsychologische zorg

- Gebaseerd op oa Vlaamse pilootprojecten
- Kortdurende generalistische zorg gericht op versterken van eigen krachten
- Klinische psycholoog/orthopedagoog, 4 sessies (1-malig verlengbaar)
- €11.20/€4 per sessie, <https://bit.ly/eenelpzoeken>
- Tot eind 2021

Positief	verbeterpunten
Langdurige verbetering van klacht na 4 sessies	Drempel verlagen
Psy als partner in multidisciplinaire zorg	Vergoeding enkel zorgcontact
Ondersteuning, vorming, supervisie	Geen versterking gespecialiseerde psy zorg

6

6

2. CONVENTIE

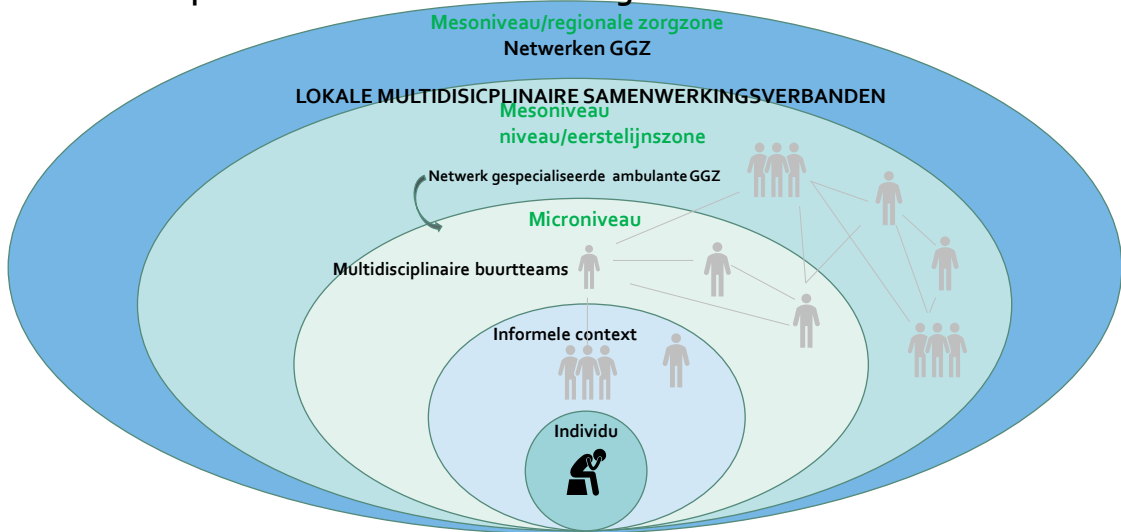
7

7

2. Conventie

S

1. Multidisciplinaire en lokale samenwerking

8

8

2. Conventie

5

Lokale multidisciplinaire samenwerkingsverbanden brengen alle actoren in de 1e lijn, die werkzaam zijn voor een omschreven territorium bij elkaar, in een grootteorde vanaf ongeveer 75.000 inwoners tot 250.000 inwoners. Zij zijn daartoe erkend of worden aangewezen door de bevoegde deeleniteiten. Deze lokale multidisciplinaire lokale samenwerkingsverbanden worden ter informatie meegedeeld aan de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid = **in Vlaanderen de zorggraden van de eerstelijnszones**

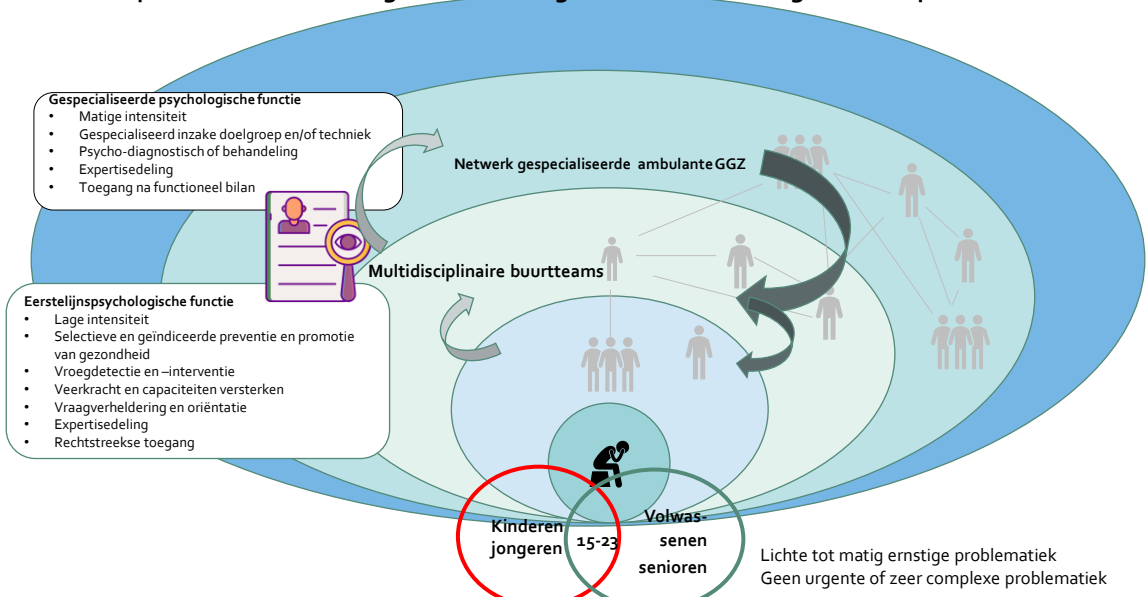
9

9

2. Conventie

5

Multidisciplinaire samenwerking – circulair zorgmodel – outreaching naar vindplaatsen

10

10

2. Conventie: inleiding

“De 32 netwerken geestelijke gezondheidszorg krijgen een coördinerende rol om initiatieven te nemen om dit psychisch zorgaanbod in de eerstelijns, binnen de visie uit het protocolakkoord, te organiseren in een ruimer getrappt organisatiemodel”

“Deze opdracht van de netwerken kadert binnen een context van transitie naar de gestructureerde inbedding, tijdens de looptijd van deze overeenkomst, van de ambulante geestelijke gezondheidszorg in de eerste lijngezondheidszorg.”

- **Budgetstratificatie op netwerkniveau**
 - Verdeelsleutel (cfr. Prof. Bruffaerts): aantal inwoners, prevalentie pathologie, sociaal-economische status (inkomensverdeling, werkloosheid, scholing)
 - Opgesplitst in werkingsbudget en zorgbudget

11

11

2. Conventie: artikel 11, 5° en artikel 12

S

Samenwerking tussen lokale multidisciplinaire samenwerkingsverbanden en netwerken om geïntegreerde lokale zorg te stimuleren

Gedeelde opdrachten

- (transitie naar) gestructureerde lokale inbedding
- Co-creatie en organisatie van lokale zorg voor bevolking en populatiemanagement
- Optimaliseren van zorgtrajecten en aanmelding
- Ondersteunen van geïntegreerd multidisciplinair werken vanuit
- Strategisch plan & evaluatie

Afspraken (overeenkomst)

- Governance en samenwerking
- ondersteuning vanuit het netwerk GGZ in opdrachten
- Integratie van psychologische functies
 - Afspraken omtrent het proces van aanmelding, indicatiestelling en vindplaatsgericht werken
 - Groeipad inzake groepsinterventies en preventie/vroeginterventie
 - Afspraken rond (wetenschappelijke) begeleiding, vorming en innovatie
 - Afspraken rond de verdeling van beschikbare middelen op basis van risicostratificatie

**Lokale coördinator per netwerk
als ondersteuning van de lokale
multidisciplinaire
samenwerkingsverbanden**

12

12

2. Conventie: artikel 11, 5° en artikel 12

S

Artikel 11, 5°: De netwerken kinderen/jongeren en volwassenen/ouderen sluiten **tegen 31 december 2021** gezamenlijk en op **provinciaal niveau een overeenkomst** met lokale multidisciplinaire samenwerkingsverbanden waarin onder meer volgende afspraken worden gemaakt:

- a. Afspraken rond **de governance en samenwerking** met het lokaal multidisciplinaire samenwerkingsverband – de opvolging kadert in de overeenkomst met het netwerk GGZ in uitvoering van artikel 63, § 2, van het koninklijk besluit van 25 april 2002
- b. Afspraken rond de ondersteuning vanuit het netwerk GGZ voor de **invoering en integratie van de 2 functies**: via multidisciplinaire teams op buurt- of wijkniveau met eerstelijnsactoren (microniveau, met integratie van de functie eerstelijnspsychologische zorg) én werkwijze binnen een netwerk van gespecialiseerde ambulante GGZ (mesoniveau, met integratie van de gespecialiseerde functies)
- c. Afspraken rond **de integratie van de zelfstandige klinisch psychologen/orthopedagogen** (vb. rol van de lokale psychologenkring) in de governance van en de samenwerking in het netwerk GGZ.
- d. Afspraken omtrent het **proces van aanmelding** van een patiënt en **indicatiestelling** voor psychologische zorg (aanmelding, verwijzing, terugverwijzing, outreaching, ...) en **vindplaatsgericht werken**.
- e. Een groeipad voor te stellen inzake aanbod van **groepsinterventies** binnen de in artikel 13 voorgestelde percentages van inzet van middelen in de functies eerstelijnspsychologische en gespecialiseerde zorg.
- f. Afspraken rond **(wetenschappelijke) begeleiding, vorming, innovatie in de praktijkvoering, zelfevaluatie, kwaliteitscultuur en populatiemanagement**
- g. Afspraken rond de **verdeling van de beschikbare middelen op basis van risicostratificatie van de bevolking**. Om zo te komen tot een evenwichtige spreiding van de beschikbare capaciteit aan eerstelijns- en gespecialiseerde psychologische zorg over het werkingsgebied van het netwerk GGZ
- h. Afspraken rond **registratie** (parameters) om de resultaten inzake de 4AIM te beoordelen en de uitvoering van de opdrachten van het netwerk GGZ te beoordelen.
- i. In voorkomend geval, afspraken rond de **financiële opvolging**.
- j. Afspraken rond **visie op en inzet van ervaringsdeskundigen**.

13

13

2. Conventie: artikel 11, 5° en artikel 12

S

Artikel 12: Verwachtingen t.a.v. het lokale multidisciplinaire samenwerkingsverband

De **organisatie van de eerstelijns**, zowel voor de geestelijke als voor de somatische gezondheidszorg is een **opdracht van de deelentiteiten**. Van het netwerk GGZ wordt verwacht dat het in overleg gaat met de reeds bestaande structuren ("lokaal multidisciplinair samenwerkingsverband") en met de overheden (Gemeenschap/Regio/plaatselijk) om gezamenlijk de psychologische zorg te integreren in de eerste lijn. Essentieel is dat het lokaal multidisciplinair samenwerkingsverband **betrekking heeft op de volledige bevolking van een omschreven territorium en erkend of aangewezen is door de bevoegde entiteit**.

Van dit samenwerkingsverband wordt verwacht dat het **een visie** uitdraagt naar de actoren in zijn regio die in overeenstemming is met het hiervoor genoemde **protocol van 2 december 2020**.

De netwerken geestelijke gezondheidszorg **monitoren de inzet van de middelen** in functie van **populatiemanagement en stratificatie** (behoefte aan psychologische zorg in kaart brengen) in samenwerking met de lokale multidisciplinaire samenwerkingsverbanden.

14

14